

Inbreng Consultatie Klimaatplan 2024 – Glastuinbouw Nederland

Terecht wordt op pagina 41 gewezen op het Convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022-2030 waarin een restemissiedoel 2030 is vastgelegd en waarin de ambitie staat om in 2040 een klimaatneutrale sector te zijn, in combinatie met economisch rendabel. In het convenant, en in diverse kabinetsnota's is een samenhangend pakket van stimuleren, normeren en beprijzen afgesproken en in uitvoering genomen. De sector is akkoord gegaan met stevige fiscale beprijzingen: afbouw van verlaagd tarief energiebelasting en de inputvrijstelling warmtekrachtkoppeling en een sectorspecifieke CO₂-heffing. De hoogte van de beprijzing is gericht op het gegarandeerd halen van het restemissiedoel 2030.

Optimaal is het beprijzingsstelsel echter niet. In het Klimaatoverleg Landbouw en Landgebruik hebben we de zorg over rechtvaardigheid van beprijzing benoemd. *Ten eerste* komen er regelmatig nieuwe generieke prijsprikkels bij, zoals EU-ETS-2 en bijmengverplichting groen gas. Daarmee ontstaat een prijsprikkel die veel hoger is dan nodig voor het borgen van het doel en volgt (terecht) overleg tussen Rijk en sector over uitzonderingen en/of compensatie. Met echter als gevolg onnodige negatieve beeldvorming (uitzonderingen – fossiele subsidie). *Ten tweede* gaat het systeem uit van het huidige stelsel energiebelasting dat niet evenwichtig is. Het is degressief en heeft een suboptimale verdeling over aardgas, elektriciteit en hernieuwbare energie. In het Klimaatplan wordt op onder meer pagina 27 en 55 ingegaan op gewenst onderzoek en eventuele aanpassingen van het nationaal beprijzingsinstrumentarium. De glastuinbouw roept de overheid op om daar zo spoedig mogelijk mee te starten en de volgende punten daarin mee te nemen:

- (1) Scheid overheidsfinanciën (energie als grondslag) van verduurzamingsprikkel i.v.m. energietransitie;
- (2) Stel een vlak tarief als basis, met daarbovenop sectorspecifieke aanvullende CO₂-beprijzing gebaseerd op sectordoelen en waarin rekening gehouden wordt met de sectorspecifieke kosten voor reductiemaatregelen;
- (3) Integreer dat met de EU-prijzmaatregelen.

In de glastuinbouwparagraaf wordt op een belangrijke randvoorwaarde gewezen, namelijk voldoende beschikbaarheid van biogene CO₂ voor de gewasgroei. We merken daarbij twee punten op. De aangegeven behoefte van 2 Mton om klimaatneutraliteit te realiseren klopt niet. Deze 2 Mton is de hoeveelheid die we al in 2030 beschikbaar moeten hebben op onze route naar klimaatneutraal 2040, zie de overwegingen in het convenant 2022-2030. In de klimaatneutrale eindsituatie is er meer nodig. In de Visie klimaatneutraal 2040 van Glastuinbouw Nederland noemen we 2,5 Mton, gebaseerd op het rapport 'CO₂-voorziening glastuinbouw 2008-2020', P.X. Smit, LEI; <https://edepot.wur.nl/138956>. Dit uiteraard in samenhang met zo efficiënt en zuinig mogelijk gebruik in de kassen.

Het tweede punt is dat in het glastuinbouwdeel terecht de verbinding wordt gemaakt tussen gebruik van biogene CO₂ en het beleid rond koolstofverwijdering en negatieve emissies. Wij missen deze verbinding in die mate van concreetheid in het hoofdstuk Koolstofverwijdering. Het kan voortvloeien uit uitgangspunt 4 op pagina 49 *Koolstofverwijdering sluit zoveel mogelijk aan bij andere beleidsdoelen zoals op natuur, voedsel, energie, watervoorziening, biograndstoffen, circulariteit, verdienvermogen en minimaliseren van fossiel koolstofgebruik*, waar de verbinding met energiedoelen wordt genoemd, maar dat is erg indirect. Het zou goed zijn om de verbinding met CO₂ als grond- of meststof ook in het hoofdstuk Koolstofverwijdering meer expliciet te maken.

Monitoring van de voortgang inclusief een analyse van het al dan niet realiseren van doelen is belangrijk, en is benoemd in hoofdstuk 6 van het Klimaatplan. Met name de vooruitblik is lastig en dan vooral inzicht in het effect van energiebesparingsmaatregelen en gedrag. We zien hier voor onszelf (Glastuinbouw Nederland) samen met betrokken ministeries bijvoorbeeld een rol om

daarvoor betere data beschikbaar te krijgen. In het Klimaatplan wordt het belang van monitoring en inzicht genoemd, maar wordt o.i. onvoldoende aandacht geven aan de rol die betrokken maatschappelijke sectoren daarbij kunnen en wat ons betreft moeten hebben.

20 november 2024

Glastuinbouw Nederland, Zoetermeer

Contactpersonen: Piet Broekharst, Alexander Formsma